

- Поновна употреба дијелова возила, која су већ била на тржишту на дан истека изузета, дозвољена је без ограничења.
- Резервни дијелови стављени на тржиште након 1. јула 2003. године који су кориштени за возила стављена на тржиште пре 1. јула 2003. су изузети од одредби прописаних чланом 6. овог правилника

Прилог 2.**ОЗНАЧАВАЊЕ И ИДЕНТИФИКАЦИЈА
ПЛАСТИЧНИХ САСТАВНИХ ДИЈЕЛОВА И
МАТЕРИЈАЛА У МОТОРНОМ ВОЗИЛУ**

За означавање и идентификацију пластичних саставних дијелова и материјала у возилу, који су масе веће од 100 грама, примјењује се следећа номенклатура:

- ISO 1043-1 Пластика – симболи и кратице Дио 1: Основни полимери и њихове посебне карактеристике.
- ISO 1043-2 Пластика – симболи и кратице Дио 2: Пунила и појачивачи.
- ISO 11469 Пластика – Препознавање према врсти полимера и означавање производа.

За означавање и идентифицирање дијелова еластометара и материјала у возилима, који су масе веће од 200 грама, користи се следећа номенклатура:

- ISO 1629 Гуме и латекси – Номенклатура. Ово се не примјењује за аутомобилске гуме.

Симболи "<" или ">" кориштени у ISO стандардима, могу бити замијењени заградама.

Прилог 3.**ЛИСТА РЕЗЕРВНИХ ДИЈЕЛОВА ОД КОЈИХ ЗАВИСИ
ТЕХНИЧКА ИСПРАВНОСТ МОТОРНИХ ВОЗИЛА**

Листа резервних дијелова од којих зависи техничка исправност моторних возила, који не могу да се продају као резервни дијелови, чине уређаји и дијелови возила према следећим критеријима:

- 1) дијелови чије неисправно функционисање директно утиче на безбедно управљање возилом или било какве друге ризике за путнике и трећа лица;
- 2) дијелови чије неисправно функционисање не може бити откријено од стране возача доволно брзо да заустави кретање возила или спријечи настајање саобраћајне незгоде.

Резервни дијелови од којих зависи техничка исправност моторних возила јесу:

- 1) уређаји за заустављање:
  - радна кочница;
  - кочиона пумпа/цилиндар;
  - дискови/добоши;
  - кљешта (челуст) комплетна;
  - педала радне кочнице;
  - цјевоводи;
  - у же (сајла) паркирне кочнице;
  - полуѓа паркирне кочнице.
- 2) уређаји за управљање:
  - горње и доње вратило;
  - каблови ремена и ременици;
  - цријево серво уређаја;
  - компоненте система серво управљања.
- 3) дијелови предњег и задњег ослањања:
  - полуѓе/главне виљушке са одговарајућим лежајевима;
  - попречна рамена (упорне споне);
  - заједничке виљушке (у приклучку);

- стабилизациона полуѓа/уздуžна полуѓа;
  - носачи и дијелови;
  - амортизери.
- 4) преносни механизам:
- осовина возила;
- 5) други уређаји и дијелови возила:
- цјевоводи система за снабдијевање возила;
  - спољашња пумпа за гориво;
  - сигурносни систем (сигурносни појасеви, предзатезачи, зрачни јастуци).

На основу члана 58. stav (4) Zakona o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03, 72/09 i 92/17), federalni ministar okoliša i turizma donosi

PRAVILNIK**O UPRAVLJANJU OTPADNIM VOZILIMA****I. OPŠTE ODREDBE****Član 1.**

(Predmet pravilnika)

Ovim Pravilnikom propisuju se: postupci u upravljanju otpadnim vozilima, захтјеви у погледу скапљања, склађиштења и приjevoza otpadnih vozila, захтјеви у погледу obrade otpadnih vozila i otpada nastalog obradom istih kao i obaveze izvještavanja.

Član 2.

(Područje primjene)

- (1) Ovaj pravilnik primjenjuje se na polovna i/ili nova vozila i otpadna vozila, uključujući ugrađene komponente i materijale bez obzira na način servisiranja vozila ili popravke tokom korištenja i da li je vozilo opremljeno komponentama koje je isporučio proizvođač ili drugim komponentama koje se ugrađuju kao rezervni dijelovi. Na motorna vozila sa tri točka primjenjuju se odredbe ovog pravilnika koje se odnose na sakupljanje, sklađišteњe i tretman.
- (2) Odredbe ovog pravilnika primjenjuju se ne dovodeći u pitanje postojeće propise: Zakon o zaštiti okoliša Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/21), Zakon o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03, 72/09 i 92/17), Zakon o zaštiti zraka ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03 i 4/10), Zakon o zaštiti prirode ("Službene novine Federacije BiH", broj 66/13), Zakon o zaštiti od buke ("Službene novine Federacije BiH", broj 110/12) i Zakon o vodama ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/06).
- (3) Izuzetno od stava 1. ovog člana, odredbe ovog pravilnika ne odnose se na neupotrebljive ili odbačene dijelove vozila za koje je način i postupak upravljanja ureden Zakonom o zaštiti okoliša Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH" broj 15/21) i Zakonom o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03, 72/09 i 92/17).
- (4) Odredbe ovog pravilnika ne primjenjuju se na vozila od historijskog značaja, kolecionarske primerke i "oldtajmere" ili su namijenjena muzejima, ako su na pravilan i okolišno prihvatljiv način pripremljena za ponovno iskorištenje ili rastavljena na dijelove.

Član 3.

(Učesnici u sistemu upravljanja otpadnim vozilima)

Ministarstvo je Federalno ministarstvo okoliša i turizma.

Fond je Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH.

Fond za zaštitu okoliša kantona je fond za zaštitu okoliša uspostavljen u kantonu.

Kantoni su kantonalna ministarstva nadležna za okoliš.

Proizvodač i uvoznik je pravno ili fizičko lice koje neovisno o načinu prodaje i sjedištu lica proizvodi i/ili stavlja polovnu i/ili nova motorna vozila na tržište na području Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacije BiH).

Distributer je pravno ili fizičko lice koje u okviru svoje trgovačke djelatnosti u dobavljačkom lancu novo i/ili polovno vozilo čini dostupnim na tržištu u Federaciji Bosne i Hercegovine. Distributer istovremeno može biti i proizvodač.

Krajnji korisnik je fizičko ili pravno lice koje posjeduje otpadno vozilo nastalo njegovom sopstvenom aktivnošću, kao i pravno ili fizičko lice čijom djelatnošću stalno ili povremeno nastaju otpadna vozila i njihovi sastavni dijelovi.

Serviser je pravno ili fizičko lice koje je registrovano za pružanje usluga popravke vozila.

Ovlašteni operator za sakupljanje je pravno ili fizičko lice koji u skladu sa Zakonom ima dozvolu za obavljanje djelatnosti sakupljanja otpadnih vozila.

Ovlašteni operator za tretman je odgovorno pravno ili fizičko koji u skladu sa Zakonom ima dozvolu za obavljanje djelatnosti tretmana otpadnih vozila.

Inspekcija je Federalna uprava za inspekcijske poslove.

Član 4.

(Definicije)

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

Vozilo je svako novo i/ili polovno vozilo kategorije M1 (motorno vozilo za prijevoz putnika - putničko vozilo koje, osim sjedišta vozača ima još najviše osam sjedišta) ili N1 (motorno vozilo za prijevoz tereta - teretno vozilo čija najveća dozvoljena masa nije veća od 3,5 t), motorno vozilo sa tri točka, osim motornih tricikala (kategorija L5 - teški tricikl) i njihovi neupotrebljivi ili odbačeni dijelovi.

Otpadna, odnosno neupotrebljiva vozila (u daljem tekstu: otpadna vozila) su motorna vozila ili dijelovi vozila koja su otpad i koja vlasnik želi da odloži ili je njihov vlasnik nepoznat.

Zakon korišten u opisu odnosi se na Zakon o upravljanju otpadom Federacije BiH (u daljem tekstu: Zakon) i Zakon o zaštiti okoliša Federacije BiH (u daljem tekstu: Zakon o zaštiti okoliša).

Informacije o rasklapanju motornih vozila su sve informacije potrebne za pravilan i za okoliš prihvatljiv tretman otpadnih vozila koje je proizvodač dužan da stavi na raspolažanje licu koje vrši tretman otpadnih vozila. Proizvodači vozila i komponenti stavljuju ove informacije na raspolažanje postrojenjima za tretman otpada u obliku priručnika ili u elektronskom obliku.

Mašina za sjećenje i usitnjavanje je uređaj koji se koristi za sjećenje i usitnjavanje otpadnog vozila, uključujući direktno dobivanje metala za ponovnu upotrebu.

Postrojenje za tretman otpadnih vozila je tehnička jedinica u kojoj se vrši demontaža i izdvajanje opasnih materija i nemetala, sjećenje i usitnjavanje motornih vozila i razdvajanje obojenih metala od metalnih otpadaka.

Prevencija smanjenja otpadnih vozila su mјere poduzete sa ciljem smanjenja količine otpadnih vozila, sastavnih dijelova i materijala od kojih su napravljena motorna vozila i smanjenje negativnih uticaja po okoliš koji nastaju kao posljedica stvaranja otpadnih vozila;

Ponovna upotreba otpadnih vozila je postupak pri kojem se dijelovi otpadnih vozila koriste za prvobitnu namjeru za koju su bili izrađeni.

Tretman otpadnih vozila je svaki postupak rasklapanja, sjećenja, usitnjavanja, iskoristenja ili pripreme za odlaganje usitnjenog otpada, koji se vrši u postrojenju za tretman otpada.

Reciklaža otpadnih vozila je ponovna prerada otpadnih vozila u proizvodnom procesu za prvobitnu ili drugu namjeru, osim u energetske svrhe.

Ponovno iskoristenje u energetske svrhe je korištenje sagorljivog otpada za proizvodnju energije direktnim spaljivanjem sa ili bez prisustva druge vrste otpada, ali uz iskoristenje energije.

Odlaganje je bilo koji od postupaka D1-D15 propisan Zakonom.

Opasne supstance su supstance koje se smatraju opasnim u skladu sa Zakonom.

Dokumentacija o kretanju opasnog otpada je dokumentacija koju popunjavaju svi subjekti koji učestvuju u upravljanju otpadnim vozilima, u skladu sa Zakonom.

Informacioni sistem upravljanja otpadom (u daljem tekstu: informacioni sistem) je web orientirana platforma sa osnovom svrhom prikupljanja podataka u oblasti plasman proizvoda kao i upravljanja otpadom, definiran je Uredbom o informacionom sistemu upravljanja otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj 97/18).

Dozvolu za upravljanje otpadom izdaje nadležno kantonalno ministarstvo za zaštitu okoliša.

Član 5.

(Ciljevi u upravljanju otpadnim vozilima)

- (1) U cilju smanjenja uticaja otpadnih vozila na okoliš i ljudsko zdravlje, kao i cilju iskoristenja vrijednih svojstava iz otpadnih vozila mora se osigurati odvojeno sakupljanje i tretman svih otpadnih vozila u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom.
- (2) Sva prikupljena otpadna vozila se trebaju tretirati/reciklirati.
- (3) Sakupljanje i tretman otpadnih vozila će se pratiti kroz Informacioni sistem upravljanja otpadom, te će se na temelju podataka o stanju na tržištu naknadno propisati ciljevi.
- (4) Ukoliko se otpadna vozila recikliraju u postrojenjima izvan Bosne i Hercegovine, ta se količina uračunava u ukupno recikliranu količinu na godišnjem nivou.

II. OBAVEZE UČESNIKA U UPRAVLJANJU OTPADNIM VOZILIMA

Član 6.

(Obaveze proizvodača, uvoznika i distributera)

- (1) Proizvodač, uvoznik i distributer poduzimaju mјere kojima se obezbjeđuje:
  - ograničavanje upotrebe opasnih materija u vozilima i smanjenje njihove količine u najvećoj mogućoj mjeri, tako da se sprječava njihovo ispuštanje u okoliš, povećava mogućnost ponovne upotrebe i reciklaža i onemogućava odlaganje opasnog otpada;
  - dizajn i proizvodnja novih vozila u kojima se u potpunosti vodi računa i omogućuje lakše rastavljanje, ponovna upotreba i tretman, a posebna reciklaža otpadnih vozila, sastavnih dijelova i materijala;
  - ugradnja većih količina recikliranog materijala u vozila i druge proizvode i razvoj tržišta recikliranih materijala.
- (2) Opasne materije iz stava 1. ovog člana moraju biti jasno označene i moraju se izdvojiti prije tretmana otpadnog vozila.
- (3) Motorna vozila i rezervni dijelovi koji sadrže olovu, živu, kadmij i šestovalentni hrom ne mogu se proizvoditi i uvoziti, osim za materijale i komponente date u Prilogu 1., koji je sastavni dio ovog pravilnika i nalazi se u prilogu istog.
- (4) Plastični sastavni dijelovi i materijali motornih vozila treba da budu pogodni za ponovnu upotrebu i iskoristenje i u

- skladu sa međunarodnim standardima za njihovo obilježavanje koji su dati u Prilogu 2., koji je sastavni dio ovog pravilnika i nalazi se u Prilogu istog.
- (5) Proizvođač, uvoznik i distributer je dužan izvještavati o količini vozila koje stavlja na tržiste na području Federacije BiH. Izvještavanje se vrši elektronski u Informacionom sistemu upravljanja otpadom.
- (6) Proizvođač, uvoznik i distributer je dužan uplatiti naknadu Fondu za upravljanje otpadnim vozilima, srazmjerne količini vozila koje je stavio na tržiste u skladu sa Uredbom o proizvodima koji poslije upotrebe postaju posebne kategorije otpada i kriterijima za obračun i način plaćanja naknada ("Službene novine Federacije BiH", broj 59/21).
- (7) Proizvođač, uvoznik i distributer je dužan izvještavati vršiti elektronski u Informacionom sistemu upravljanja otpadom.

Član 7.

(Obaveze krajnjeg korisnika)

- (1) Krajnji korisnik otpadnog vozila predaje otpadno vozila ovlaštenom operateru koji vrši sakupljanje otpadnih vozila i/ili ovlaštenom operateru koji vrši skladištenje otpadnih vozila, odnosno operateru koji vrši tretman otpadnih vozila.
- (2) Krajnji korisnik otpadnog vozila, ovlašteni operater koji vrši sakupljanje, ovlašteni operater koji vrši skladištenje i ovlašteni operater koji vrši tretman otpadnih vozila popunjavaju odgovarajuću dokumentaciju o kretanju opasnog otpada. Krajnji korisnik otpadnog vozila predaje otpadno vozilo u cijelini, odnosno sa svim osnovnim sastavnim dijelovima motornog vozila, uključujući motor i karoseriju, točkove, automobilske gume, baterije, akumulatori i dr.
- (3) Prilikom predaje otpadnog vozila, krajnji korisnik otpadnog vozila ne plaća naknadu ovlaštenom operateru koji vrši sakupljanje otpadnih vozila i/ili ovlaštenom operateru koji vrši transport otpadnih vozila i/ili ovlaštenom operateru koji vrši skladištenje otpadnih vozila i/ili ovlaštenom operateru koji vrši tretman otpadnih vozila.
- (4) Ako je krajnji korisnik otpadnog vozila nepoznat, sakupljanje i predaju vozila obezbeđuju kantonalne ili općinske institucije, službe nadležne za poslove upravljanja otpadom na teritoriji nastanka otpada.
- (5) Ako na teritoriji jedinice lokalne samouprave nema registrovanog lica koje vrši sakupljanje, odnosno tretman otpadnih vozila, jedinica lokalne samouprave predaje otpadna vozila nepoznatih vlasnika ovlaštenom operateru koji vrši sakupljanje otpadnih vozila ili ovlaštenom operateru koji vrši tretman otpadnih vozila, na osnovu javnog poziva.
- (6) Uz otpadno vozilo predaje se kopija saobraćajne dozvole, odnosno zapisnik komunalne inspekcije ako je vozilo nepoznatog vlasnika, odnosno zapisnik o uvidaju saobraćajne nezgode ako je otpadno vozilo nastalo u saobraćajnoj nezgodi.

Član 8.

(Obaveze ovlaštenih operatora koji vrši sakupljanje otpadnih vozila)

- (1) Sakupljanje otpadnih vozila obavlja ovlašteni operator za sakupljanje koji posjeduje dozvolu za upravljanje otpadom i/ili okolišnu dozvolu koja uključuje i otpadna vozila u skladu sa Zakonom.
- (2) Ovlašteni operator koji vrši sakupljanje otpadnih vozila mora imati obezbijedeno skladište za sakupljena otpadna vozila. U skladisu otpadnih vozila nije dozvoljeno rasklapanje otpadnih vozila i odstranjivanje tečnosti, odnosno tretman otpadnih vozila i njihovih dijelova.

Otpadna vozila u skladisu se ne mogu slagati jedno na drugo i moraju se skladisti na način da se ne oštete dijelovi motornih vozila koji sadrže tečnosti ili dijelovi koji se mogu ponovo upotrijebiti. Sakupljeni dijelovi otpadnih vozila posebno se skladiste i obilježavaju u skladu s Zakonom.

- (3) Skladište otpadnih vozila mora imati:
- nepropusnu podlogu sa opremom za sakupljanje prosutih tečnosti i sredstvima za odmašćivanje;
  - sistem za potpuni kontrolisani prihvata zaobljene oborinske vode sa svih površina (manipulativne površine, parking i dr.), njihov predtretman u separatoru ulja i masti i redovno pražnjenje i održavanje separatora;
  - sistem za zaštitu od požara, u skladu s Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09).
- (4) Pravo na poticaje u vidu finansijske pomoći za aktivnosti sakupljanja otpadnih vozila prema količini predatoj na dalju obradu ovlaštenom operatoru za tretman, mogu ostvariti ovlašteni i registrovani sakupljači koji posjeduju dozvolu za upravljanje otpadom i/ili okolišnu dozvolu i to za otpadna vozila.
- (5) Poticaji iz stava (4) ovog člana mogu se dobiti samo jednom za iste sakupljene količine otpadnih vozila ili od Fonda ili fonda za zaštitu okoliša kantona ili kantona.
- (6) Poticajna sredstva dodjeljuje Fond, fond za zaštitu okoliša kantona i kanton, na osnovu javnog konkursa koji se raspisuje jednom godišnje, a sve u skladu sa Uredbom o načinu raspodjele i ulaganja prikupljenih naknada za posebne kategorije otpada i uslovima za dodjelu poticajnih sredstava ("Službene novine Federacije BiH", broj 59/21).
- (7) Na javni konkurs mogu se prijaviti samo ovlašteni i registrovani sakupljači koji posjeduju dozvolu za upravljanje otpadom i to otpadnim vozilima, te koji su registrovani u Federaciji BiH i redovno izvještavaju Fond, tj. unose podatke u Informacioni sistem upravljanja otpadom.
- (8) Javnim konkursom će se od ovlaštenih sakupljača tražiti da dostave ispis iz Informacionog sistema upravljanja otpadom kao i prateće listove kao dokaz o ukupno sakupljenim količinama otpadnih vozila za predmetnu godinu.
- (9) Fond ili fond za zaštitu okoliša kantona ili kanton dodjeljuju poticaje iz raspoloživog budžeta ovlaštenim sakupljačima iz Federacije BiH samo za količine koje su sakupili na teritoriji Federacije BiH i predali na dalju obradu ovlaštenom operatoru na teritoriji Bosne i Hercegovine ili su ih izvezli.
- (10) Ovlašteni operator za sakupljanje je dužan redovno unositi sve podatke u Informacioni sistem upravljanja otpadom.
- (11) Ovlašteni operator koji vrši sakupljanje otpadnih vozila preuzeto vozilo predaje licu koje vrši tretman otpadnih vozila uz popunjenu odgovarajuću dokumentaciju o kretanju opasnog otpada, kopiju saobraćajne dozvole, zapisnik komunalne inspekcije, odnosno zapisnik o uvidaju saobraćajne nezgode, u skladu sa Zakonom.
- (12) Ovlašteni operator za sakupljanje obavezan je preuzeti otpadna vozila od krajnjeg korisnika s kojim ima sklopljen ugovor u roku od 15 dana, od dana poziva.
- (13) Ovlašteni operator za sakupljanje obavezan je sva preuzeta otpadna vozila predati Ovlaštenom operatoru za tretman.
- (14) Ovlašteni operator za sakupljanje je obavezan do kraja mjeseca za prethodni mjesec u Informacioni sistem o upravljanju otpadom dostaviti podatke o količinama otpadnih vozila koje je sakupio i predao Ovlaštenom operatoru za tretman na obrascu propisanom od strane Fonda.

Član 9.

(Uslovi koje mora ispunjavati ovlašteni operatori za tretman otpadnih vozila)

- (1) Ovlašteni operator za tretman otpadnih vozila mora posjedovati dozvolu za upravljanje otpadom i/ili okolišnu dozvolu koja uključuje i otpadna vozila u skladu sa Zakonom.
- (2) Ovlašteni operator za tretman otpadnih vozila treba ispunjavati slijedeće uslove:
  - mjesto gdje se vrši rasklapanje sa nepropusnom podlogom sa opremom za sakupljanje prosutih tečnosti, separatorom ulja i masti i sredstvima za odmašćivanje;
  - odgovarajuće zatvoreno skladište za odlaganje rezervnih dijelova, kao i skladište sa nepropusnom podlogom i zatvorenim kontejnerima za zamašćene dijelove;
  - odgovarajuće posude sa poklopцима za čuvanje akumulatora, filtera i kondenzatora koji sadrže PCB/PCT;
  - odgovarajuće zatvorene posude ili rezervoare za odvojeno čuvanje tečnosti i to: goriva, motornog ulja, ulja menjaca, ulja iz diferencijala, hidrauličkog ulja, tečnosti iz hladnjaka, antifriza, ulja iz sistema za kočenje, kiseline iz akumulatora, tečnosti iz klima uređaja i sve druge tečnosti i opasne materije koje su sadržane u otpadnom vozilu;
  - odgovarajući sistem za sprečavanje zagađenja zraka;
  - odgovarajuće skladište za otpadne gume;
  - mašinu za sječenje i usitnjavanje metalnog otpada i mašinu za presovanje;
  - sistem za zaštitu od požara i eksplozija u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu (Službene novine Federacije BiH, broj: 64/09).
- (3) Posude i rezervoari iz stava 2. ovog člana obilježavaju se u skladu sa Zakonom kojim se uređuje obilježavanje opasnih i drugih materija.
- (4) Ovlašteni operator za tretman je obavezan preuzeti na tretman količine otpadnih vozila od sakupljača sa kojima ima ugovor, te ih tretirati u cijelosti u skladu sa Zakonom i ovim Podzakonskim aktom.
- (5) Ovlašteni operator za tretman je obvezan do kraja mjeseca za prethodni mjesec dostaviti u Informacioni sistem upravljanja otpadom podatke o količini preuzetih i obrađenih otpadnih vozila te o količini izvezenog otpada radi obrade na obrascu propisanom od strane Fonda.
- (6) Ukoliko u Bosni i Hercegovini ne postoje kapaciteti za tretman otpadnih vozila u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom, ovlašteni operator za sakupljanje je obavezan sakupljena vozila izvesti iz Bosne i Hercegovine i Fondu dostaviti dokaz o izvozu i obradi tog otpada što dokazuje propisanom dokumentacijom o prekograničnom prometu otpadom u skladu sa Zakonom.
- (7) Pravo na poticaje u vidu finansijske pomoći za aktivnosti reciklaže/tretmana otpadnih vozila prema količini prerađenog, recikliranog ili pripremljenog za energetsko korištenje, otpada od vozila, mogu ostvariti ovlašteni i registrovani operatori-obradivači otpada koji posjeduju dozvolu za upravljanje otpadom i/ili okolišnu dozvolu i to za otpadna vozila.
- (8) Poticaji iz stava (7) ovog člana mogu se dobiti samo jednom za iste reciklirane/tretirane količine otpadnih vozila ili od Fonda ili fonda za zaštitu okoliša kantona ili kantona.
- (9) Poticajna sredstva dodjeljuje Fond, fond za zaštitu okoliša kantona i kanton, na osnovu javnog konkursa koji se raspisuje jednom godišnje, a sve u skladu sa Uredbom o načinu raspodjele i ulaganja prikupljenih naknada za

posebne kategorije otpada i uslovima za dodjelu poticajnih sredstava ("Službene novine Federacije BiH", broj 59/21).

- (10) Na javni konkurs mogu se prijaviti samo ovlašteni i registrovani operatori-obradivači otpada koji posjeduju dozvolu za upravljanje otpadom/okolišnu dozvolu i to otpadnim vozilima, te koji su registrovani u Federaciji BiH i redovno izvještavaju Fond, tj. unose podatke u Informacioni sistem upravljanja otpadom.
- (11) Javnim konkursom će se od ovlaštenih operatora-obradivača otpada tražiti da dostave ispis iz Informacionog sistema upravljanja otpadom kao i prateće listove kao dokaz o ukupno sakupljenim količinama otpadnih vozila za predmetnu godinu.
- (12) Fond ili fond za zaštitu okoliša kantona ili kanton dodjeljuju poticaje iz raspoloživog budžeta ovlaštenim operatorima-obradivačima otpada iz Federacije BiH samo za količine koje su preuzele i obradili sa teritorija Federacije BiH.

Član 10.

(Obaveze ovlaštenih operatora koji vrše tretman otpadnih vozila)

- (1) Ovlašteni operator koji vrše tretman otpadnih vozila, prilikom preuzimanja od lica koje vrše sakupljanje otpadnih vozila ili krajnjeg korisnika (vlasnika) otpadnih vozila popunjava odgovarajuću dokumentaciju o kretanju opasnog otpada. Lice koje vrše tretman otpadnog vozila ili njegovih dijelova postupa prema informacijama proizvođača o rasklapanju motornih vozila i mogućnostima ponovne upotrebe.
- (2) Ovlašteni operator koji vrše tretman otpadnih vozila obavlja slijedeće radnje:
  - vrši izdvajanje opasnih materija i komponenti iz otpadnog vozila i obezbjeđuje njihovu klasifikaciju radi daljeg tretmana ili odlaganja;
  - vrši tretman otpadnih vozila u skladu sa dozvolom izdatom od strane nadležnog organa;
  - obezbjeđuje predaju dijelova otpadnih vozila, opasnih materija i komponenti (akumulatora, guma, ulja i dr.), za čiji tretman nema dozvolu, drugim licima koja imaju dozvolu nadležnog organa;
  - obezbjeđuje odlaganje otpada koji se ne može preraditi, uz prethodnu saglasnost nadležnog organa u skladu sa Zakonom;
  - ističe listu otpada za čiji tretman ima dozvolu na ulazu u postrojenje za tretman.
- (3) Ovlašteni operator koji vrše tretman otpadnih vozila, po preuzimanju otpadnog vozila prema instrukciji proizvođača, stavlja van funkcije akumulator, potencijalno eksplozivne dijelove i rezervoar tečnog gasa i pristupa njihovom izdvajajući, ako je ugrađen u vozilo.
- (4) Lice iz stava 3. ovog člana izdvaja iz otpadnog vozila neoštećene dijelove koji se mogu ponovno upotrijebiti. Lista dijelova od kojih zavisi tehnička ispravnost motornog vozila, a koji se ne mogu dalje prodavati kao rezervni dijelovi data je u Prilogu 3., koji je sastavni dio ovog pravilnika i nalazi se u Prilogu istog.
- (5) Iz otpadnog vozila izdvaja se i odvojeno skladišti kako sljedi(Oznaka A ili B znači da li je operacija najbolje da se izvede iznad ili ispod vozila; A-iznad, B-ispod):
  1. A Skinuti akumulator
  2. A Skinuti ili otvoriti poklopce
  3. A Skinuti gume i odvojiti olovne balanse
  4. A Skinuti dijelove sa životom i ostale opasne sastojke
  5. Postaviti vozilo na okvir
  6. B Ispustiti motorna ulja i ukloniti filtere
  7. B Ispustiti ulja u menjaci
  8. A Ispustiti sredstvo za hlađenje, druge tečnosti i opasne materije.

9. B Ispustiti antifriz
 10. B Ispustiti tečnost za kočnice
 11. B Skinuti katalist
 12. A Ispustiti tečnost za pranje vjetrobranskog stakla
 13. A Ispustiti tečnost iz kvačila
 14. A Ispustiti ulje za servo volan
 15. B Isprazniti rezervoar
 16. B Ispustiti tečnost iz amortizera
 17. B Vratiti poklopce
 18. Skinuti vozilo sa okvira
 19. A Skinuti zračne jastuke
 20. A Aktivirati zračne jastuke
- (6) Prije tretmana otpadnog vozila usitnjavanjem, iz rasklopljenog otpadnog vozila izdvajaju se dijelovi koje nakon usitnjavanja nije moguće izdvojiti, i to: katalizator; metalni dijelovi koji sadrže bakar, aluminij i magnezij, ukoliko se ne mogu izdvojiti tokom samog procesa usitnjavanja; gume od motornih vozila (pneumatske gume); gumeni dijelovi i dijelovi od plastičnih materijala, ukoliko se ne mogu izdvojiti tokom samog procesa usitnjavanja; stakla, ukoliko se ne mogu izdvojiti tokom samog procesa usitnjavanja.
- (7) Ponovna upotreba, tretman i reciklaža otpadnih vozila mora zadovoljiti minimalne zahtjeve za ponovnu upotrebu, tretman i reciklažu najmanje 95% prosječne mase sakupljenog otpadnog vozila tokom godine i ponovnu upotrebu i reciklažu najmanje 85% prosječne mase sakupljenog otpadnog vozila tokom godine.
- (8) Zahtjevi iz stava 7. ovog člana ne primjenjuju se na motorna vozila na tri točka i na vozila za posebne namjene.

Član 11.

(Obaveze Fonda, fonda za zaštitu okoliša kantona i kantona)

- (1) Fond, fond za zaštitu okoliša kantona i kantoni iz svojih budžeta će raspoređivati naknade prema Uredbi o načinu raspodjele i ulaganja prikupljenih naknada za posebne kategorije otpada i uvjetima za dodjelu poticajnih sredstava ("Službene novine Federacije BiH", broj 59/21).
- (2) Fond je obvezan prikupljati podatke o količini polovnih i/ili novih vozila i otpadnih vozila stavljenih na tržiste na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, količini sakupljenih otpadnih vozila i količini tretiranih otpadnih vozila i vrsti proizvoda i otpada nastalih tretmanom otpadnih vozila, te količini izvezenog otpada nastalog tretmanom otpadnih vozila radi daljnje obrade.
- (3) Fond je obavezan do 30. juna tekuće godine nadležnom Ministarstvu podnijeti godišnji Izvještaj o upravljanju otpadnim vozilima koji sadrži:
- Pregled prijavljenih proizvoda i uvoznika koji plasiraju polovna i/ili nova vozila i otpadna vozila na tržiste Federacije BiH kao i polovna i/ili nova vozila i otpadna vozila stavljenih na tržiste na teritoriju Federacije BiH.
  - Pregled ovlaštenih operatora za sakupljanje i tretman koji su se registrovali sa količinama otpadnih vozila koje su prijavili da su ih sakupili i/ili obradili.
  - Finansijski izvještaj o prihodu od naknada, te iznosu isplaćenih naknada za sakupljanje otpadnih vozila i tretman otpadnih vozila u prethodnoj kalendarskoj godini sa podacima o korisnicima poticaja, te količinama za koje su isplaćeni poticaji, te ulaganja u infrastrukturu upravljanja otpadom.
  - Pregled aktivnosti na promociji sistema za sakupljanje i tretman otpadnih vozila
  - Pregled izvještaja koje dostavljaju fond za zaštitu okoliša kantona i kantoni

- (4) U sklopu aktivnosti na promociji sistema za sakupljanje i tretman otpadnih vozila fond za zaštitu okoliša kantona i kantoni će na godišnjoj osnovi organizirati informativne kampanje za učesnike u sistemu tretmana otpadnih vozila, te programe obuke za ispravnu primjenu ovog podzakonskog akta.
- (5) U sklopu aktivnosti na razvoju sistema za sakupljanje i tretman otpadnih vozila, fond za zaštitu okoliša kantona i kantoni će na godišnjoj osnovi organizirati programe obuke za razvoj poduzetništva i partnerstva u oblasti reciklaže i energetskog korištenja otpadnih vozila, raditi na osiguranju finansijskih instrumenta kao podrške investicijama u oblasti reciklaže i energetskog korištenja otpadnih vozila.
- (6) Fond, fond za zaštitu okoliša kantona i kantoni su obavezni da iz 20% sredstava za ulaganja u infrastrukturu upravljanja otpadom kroz Javni konkurs predvide sufinsaniranje izgradnje reciklažnih dvorišta.

Član 12.

(Obaveze kantona, odnosno kantonalnih ministarstava nadležnih za okoliš)

- (1) Kantoni, odnosno kantonalna ministarstva nadležna za okoliš su dužni učestvovati u sistemu sakupljanja otpadnih vozila.
- (2) Kantoni, odnosno kantonalna ministarstva nadležna za okoliš su dužni na svom području u planskim dokumentima planirati dovoljan broj lokacija na kojima se može izgraditi i obavljati djelatnosti sakupljanja, povrata komponenti i zbrinjavanja otpadnih vozila u skladu sa odredbama Zakona i ovog Pravilnika.
- (3) Fond za zaštitu okoliša kantona i kantonalna ministarstva nadležna za okoliš su dužni dostavljati izvještaj iz člana 10. st. 2., 3., 4. ovog Pravilnika Fondu i Ministarstvu najkasnije do 31.03. tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 13.

(Jedinstvene carinske prijave uvoznika)

Fond će zatražiti godišnje od Uprave za indirektno oporezivanje jedinstvene carinske prijave uvoznika otpadnih vozila.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se od 01.01.2022. godine.

Broj 07-23-1166/15-1/18-4

02. novembra 2021. godine

Sarajevo

Ministrica
Dr. Edita Đapo, s. r.

Prilog 1.

MATERIJALI I KOMPONENTE OTPADNIH VOZILA
KOJI SE MOGU PROIZVODITI I UVODITI

Materijali i komponente	Obim i datum prestanka izuzeća	Obaveza označavanja ili drugaćijeg obilježavanja u skladu sa članom 6. stav 2 ovog pravilnika
Olovski element u legurama		
1. Čelik za mašinski obradu i galvanizovani čelik koji sadrži do 0,35% masenog udjela olova		
2. (a) Aluminij za mašinski obradu sa masenim udjelom olova do 1,5%	1. jul 2008. godine	
2. (b) Aluminij za mašinski obradu sa masenim udjelom		

olova do 0,4%		
3. Legura bakra koja sadrži do 4% masenog udjela olova		
4. Ležajevi i klipovi	1. jul 2008. godine	
<i>Olovo i jedinjenja olova u komponentama</i>		
5. Akumulatori		X
6. Amortizeri		X
7. (a) Sredstva za vulkanizaciju i stabilizatori za elastomere koji se koriste za transport fluida i za primjenu u pogonskom sistemu vozila i koji sadrži do 0,5% masenog udjela olova	1. jul 2006. godine	
7. (b) Vezivna sredstva za elastomere za primjenu u pogonskim sistemima vozila koja sadrže do 0,5% masenog udjela olova		
8. Legura za lemljenje na elektroničkim štampanim karticama i drugim električnim dijelovima		X ^a
9. Bakar u frikcionim materijalima obloga kočnica koji sadrži više od 0,4% masenog udjela olova	1. jul 2007. godine	X
10. Ležišta ventila	Tipovi motora proizvedeni prije 1. jula 2003. godine: 1. jula 2007. godine	
11. Električne komponente koje sadrže olovo sa staklenom ili keramičkom podlogom kompozitnim spojevima, osim stakla za sijalice i zaštitnog sloja u svjećicama za paljenje		X ^b (za sve komponente osim piezo elemenata u motorima)
12. Pirotehnički inicijatori	Tip vozila homologovan prije 1. jula 2006. godine i rezervni upaljači za ova vozila	
<i>Sestovalentni hrom</i>		
13. (a) Antikorozivni premazi	1. jul 2007. godine	
13. (b) Antikorozivni premazi za zavrtnje i maticice za sklapanje šasije	1. jul 2008. godine	
14. Apsorpcioni hladnjaci u vozilima za kampovanje		X
<i>Ziva</i>		
15. Akumulatorske lampe i pokazivačni instrument ploči		X
<i>Kadmij</i>		
16. Debeloslojna ljepila	1. jul 2006. godine	
17. Akumulatori za vozila na električni pogon	Poslije 31. decembra 2008. godine NiCd akumulatori se mogu stavljati na tržište samo kao rezervni dijelovi za vozila koja su stavljena na tržište prije tog datuma	X
18. Optičke komponente u staklenim matricama koje se koriste u sistemima za pomoć vozačima	1. jul 2007. godine	X

^a rasklapanje je obavezno ako se, u odnosu na tačku 11. prekorači srednja količina otpada od 60 grama po vozilu. Ova odredba se ne odnosi na elektronske uređaje koji nisu originalno ugrađeni od strane proizvođača.

^b rasklapanje je obavezno ako se, u odnosu na tačku 8. prekorači srednja količina otpada od 60 grama po vozilu. Ova odredba se ne odnosi na elektronske uređaje koji nisu originalno ugrađeni od strane proizvođača.

Napomene:

- Dopushtena je maksimalna vrijednost koncentracije do 0,1% masenog udjela po homogenom materijalu za olovo, šestovalentni hrom i živu, te do 0,01% masenog udjela po homogenom materijalu za kadmij.
- Ponovna upotreba dijelova vozila, koja su već bila na tržištu na dan isteka izuzeća, dozvoljena je bez ograničenja.
- Rezervni dijelovi stavljeni na tržište nakon 1. jula 2003. godine koji su korišteni za vozila stavljena na tržište prije 1. jula 2003. su izuzeti od odredbi propisanih članom 6. ovog pravilnika.

Prilog 2.

OZNAČAVANJE I IDENTIFIKACIJA PLASTIČNIH SASTAVNIH DIJELOVA I MATERIJALA U MOTORNOM VOZILU

Za označavanje i identifikaciju plastičnih sastavnih dijelova i materijala u vozilu, koji su mase veće od 100 grama, primjenjuje se sljedeća nomenklatura:

- ISO 1043-1 Plastika – simboli i kratice Dio 1: Osnovni polimeri i njihove posebne karakteristike.
- ISO 1043-2 Plastika – simboli i kratice Dio 2: Punila i pojačivači.
- ISO 11469 Plastika – Prepoznavanje prema vrsti polimera i označavanje proizvoda.

Za označavanje i identificiranje dijelova elastometara i materijala u vozilima, koji su mase veće od 200 grama, koristi se sljedeća nomenklatura:

- ISO 1629 Gume i lateksi – Nomenklatura. Ovo se ne primjenjuje za automobilske gume.

Simboli "<" ili ">" korišteni u ISO standardima, mogu biti zamjenjeni zagradama.

Prilog 3.

LISTA REZERVNIH DIJELOVA OD KOJIH ZAVISI TEHNIČKA ISPRAVNOST MOTORNIH VOZILA

Lista rezervnih dijelova od kojih zavisi tehnička ispravnost motornih vozila, koji ne mogu da se prodaju kao rezervni dijelovi, čine uređaji i dijelovi vozila prema sljedećim kriterijima:

- 1) dijelovi čije neispravno funkcionisanje direktno utiče na bezbjedno upravljanje vozilom ili bilo kakve druge rizike za putnike i treća lica;
- 2) dijelovi čije neispravno funkcionisanje ne može biti otkriveno od strane vozača dovoljno brzo da zaustavi kretanje vozila ili sprječi nastajanje saobraćajne nezgode.

Rezervni dijelovi od kojih zavisi tehnička ispravnost motornih vozila jesu:

- 1) uređaji za zaustavljanje:
  - radna kočnica;
  - kočiona pumpa/cilindar;
  - diskovi/doboši;
  - klješta (čeljust) kompletna;
  - pedala radne kočnice;
  - cjevovodi;
  - uže (sajla) parkirne kočnice;
  - poluga parkirne kočnice.

- 2) uređaji za upravljanje:
  - gornje i donje vratilo;
  - kablovi remena i remenici;
  - crijevo servo uređaja;
  - komponente sistema servo upravljanja.

- 3) dijelovi prednjeg i zadnjeg oslanjanja:
  - poluge/glavne viljuške sa odgovarajućim ležajevima;
  - poprečna ramena (uporne spone);
  - zajedničke viljuške (u priklučku);
  - stabilizaciona poluga/uzdužna poluga;
  - nosači i dijelovi;
  - amortizeri.
- 4) prenosni mehanizam:
  - osovina vozila;
- 5) drugi uredaji i dijelovi vozila:
  - ejevodni sistema za snabdijevanje vozila;
  - spoljašnja pumpa za gorivo;
  - sigurnosni sistem (sigurnosni pojasevi, predzatezači, zračni jastuci).

2158

Odredbom članka 58. stavak (4) Zakona o gospodarenju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03; 72/09 i 92/17), federalna ministrica okoliša i turizma donosi

PRAVILNIK O GOSPODARENJU OTPADNIM BATERIJAMA I AKUMULATORIMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet pravilnika)

Ovaj Pravilnik propisuje:

- opća pravila za stavljanje baterija i akumulatora na tržište;
- način i uvjete označavanja baterija i akumulatora, te ambalaže;
- postupak i ciljeve gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima;
- uvjete gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima;
- zahtjeve u pogledu odvojenog skupljanja i tretmana otpadnih baterija i akumulatora;
- upis u Informacijski sustav gospodarenja otpadom kao i obvezu vođenja evidencije i izvješćivanja;
- obveze i način ispunjavanja navedenih obveza od strane sudionika u sustavu gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima.

Članak 2.

(Opseg)

Odredbe ovoga Pravilnika odnose se na sve vrste otpadnih baterija i akumulatora bez obzira na njihov oblik, volumen, masu, sastav ili način uporabe, gdje se ovim zakonom ne ugrožava provedba Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima i Pravilnika o gospodarenju otpadom, električnih i elektroničkih proizvoda ("Službene novine Federacije BiH", br. 87/12, 107/14, 8/16, 79/16 i 12/18).

Članak 3.

(Sudionici u sustavu upravljanja)

Ministarstvo je Federalno ministarstvo okoliša i turizma,

Fond je Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine,

Fond za zaštitu okoliša kantona je fond za zaštitu okoliša osnovan u kantonu,

Kantoni su kantonalna ministarstva nadležna za okoliš,

Proizvodač i uvoznik je pravno ili fizičko lice koje, neovisno o načinu prodaje i sjedištu lica proizvodi i/ili uvozi i stavlja baterije i akumulatore na tržište na području Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacije BiH),

Distributer je pravna ili fizička osoba - obrtnik koji u okviru svoje trgovачke djelatnosti u lancu opskrbe stavlja baterije i akumulatore dostupnim na tržište u Federaciji BiH. Distributer može biti proizvođač i/ili uvoznik u isto vrijeme.

Krajnji korisnik je osoba koja je koristila, koristi ili namjerava koristiti baterije i akumulatore ili opremu čiji su sastavni dio baterije i akumulatori ili osoba koja zbog obavljanja svoje registrirane djelatnosti stvara otpadne baterije i akumulatori. Krajnji korisnik je fizička ili pravna osoba ili fizička osoba - obrtnik.

Serviser je pravna ili fizička osoba - obrtnik koji u sklopu obavljanja registrirane djelatnosti obavlja poslove održavanja i popravaka i čijim radom nastaje otpadna baterija ili akumulator,

Ovlašteni operator za sakupljanje - sakupljač je pravna ili fizička osoba - obrtnik koja u skladu sa zakonom ima dozvolu za obavljanje djelatnosti sakupljanja otpadnih baterija i akumulatora,

Ovlašteni operator za tretman - obradivač je odgovorna pravna ili fizička osoba za postupanje s otpadom - obrtnik koji u skladu sa zakonom ima dozvolu za obavljanje djelatnosti tretmana otpadnih baterija i akumulatora,

Inspekcija je Federalna uprava za inspekcijske poslove odnosno okolišno - tržišni inspektorat kao i kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

Reciklažno dvorište je mjesto namijenjeno za razvrstavanje i privremeno skladištenje posebnih vrsta otpada pogodnog za recikliranje i opasnog otpada iz kućanstva.

Članak 4.

(Definicije)

Baterija ili akumulator znači svaki izvor električne energije proizведен izravnom pretvorbom kemijske energije koji se sastoji od jedne ili više primarnih baterijskih celija (nepunjivih) ili jedne ili više sekundarnih baterijskih celija (punjivih);

Otpadna baterija i akumulator je neupotrebljiva baterija i akumulator u izvornom obliku;

Baterijski sklop znači svaki skup baterija ili akumulatora koji su međusobno povezani i/ili zatvoreni u vanjski omot tako da tvore cjelovitu jedinicu koju krajnji korisnik ne mora odvajati ili otvarati;

Prijenosna baterija ili akumulator znači svaka baterija, dugmasta baterija, baterija ili akumulator koji je zapečaćen i koji se može nositi u ruci i nije niti industrijska baterija ili akumulator niti automobiliška baterija ili akumulator;

Dugmasta baterija znači svaka mala okrugla i prijenosna baterija ili akumulator čiji je promjer veći od visine i koji se koristi za posebne namjene kao što su slušni aparati, satovi, mala prijenosna oprema i sigurnosno napajanje;

Automobiliška baterija ili akumulator znači svaka baterija ili akumulator koji se koristi za pokretanje, osvjetljavanje ili paljenje;

Industrijska baterija ili akumulator znači svaka baterija ili akumulator namijenjen isključivo za industrijsku ili profesionalnu uporabu ili za uporabu u bilo kojoj vrsti električnog vozila;

Uredaj znači svaka električna ili elektronička oprema koja se u cijelosti ili djelomično napaja energijom dobivenom iz baterija ili akumulatora ili koja ima sposobnost takvog napajanja;

Skupljanje otpadnih baterija i akumulatora uključuje skupljanje, razvrstavanje, privremeno skladištenje, pripremu i prijevoz otpadnih baterija i akumulatora do mjesta tretmana,

Tretman/obrada znači svaka aktivnost iskorištenja i zbrinjavanja, uključujući razvrstavanje, smanjenje količine ili opasnih svojstava otpada, pripremu za proces recikliranja ili pripremu za odlaganje, olakšavanje rukovanja ili povećanje povrata komponenti otpada;